

Bruksela, 12 maja 2021 r.
(OR. en)

8570/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0361(COD)

COMPET 332
MI 325
JAI 513
TELECOM 189
CT 62
PI 34
AUDIO 51
CONSOM 114
CODEC 659
IA 81

NOTA

Od: Prezydencja/Sekretariat Generalny Rady
Do: Rada

Nr poprz. dok.: 8415/21
Nr dok. Kom.: 14124/20 + COR 1 + ADD 1

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych)
i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE
– Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 15 grudnia 2020 r. Komisja przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyżej wymieniony wniosek dotyczący rozporządzenia¹. Podstawę prawną przedmiotowego wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

¹ Dok. 14124/20 + COR 1 + ADD 1.

2. Przedmiotowy wniosek dotyczący rozporządzenia ma na celu przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług pośrednich poprzez ustanowienie jednolitych przepisów dotyczących bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, w którym skutecznie chronione są prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych.
3. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie wniosku w dniu 27 kwietnia 2021 r.²
4. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) w Parlamencie Europejskim nie głosowała jeszcze nad swoim sprawozdaniem.
5. W oświadczeniu z dnia 25 marca 2021 r. członkowie Rady Europejskiej zwrócili się do współprawodawców o szybki przebieg prac nad aktem o usługach cyfrowych i aktem o rynkach cyfrowych z myślą o wzmocnieniu jednolitego rynku usług cyfrowych przez stworzenie bezpieczniejszej przestrzeni cyfrowej i równych warunków działania sprzyjających innowacjom i konkurencyjności.

II. PRACE PROWADZONE W ORGANACH PRZYGOTOWAWCZYCH RADY

6. Analiza wniosku przez Grupę Roboczą ds. Konkurencyjności i Wzrostu rozpoczęła się w dniu 16 grudnia 2020 r. podczas prezydencji niemieckiej i od tego czasu jest kontynuowana z myślą o przedstawieniu sprawozdania z postępu prac przed końcem prezydencji portugalskiej.
7. Na dwudziestu dwóch posiedzeniach, które odbyły się podczas prezydencji niemieckiej (jedno posiedzenie) i prezydencji portugalskiej, grupa robocza koncentrowała się w szczególności na ogólnej strukturze, zakresie stosowania i przepisach merytorycznych, a także na ogólnym systemie egzekwowania przyszłego rozporządzenia, uzupełniając analizę całego tekstu.
8. Ocenę skutków towarzyszącą temu wnioskowi przeanalizowano szczegółowo w trakcie dwóch posiedzeń grupy roboczej w dniach 6 i 12 stycznia 2021 r. Analiza wykazała, że delegacje ogólnie popierają cel wniosku, jak również metody, kryteria i opcje polityczne wskazane przez Komisję.

² Dok. INT/929 – EESC-2021.

9. Na posiedzeniu w dniu 12 maja 2021 r. Komitet Stałych Przedstawicieli (Coreper) otrzymał projekt sprawozdania z postępu prac (dok. 8415/21), który ma zostać przekazany na posiedzenie Rady ds. Konkurencyjności w dniu 27 maja 2021 r.

III. GŁÓWNE KWESTIE POLITYCZNE

10. Na podstawie przeprowadzonych dotychczas dyskusji na szczeblu grupy roboczej prezydencja dostrzegła silne i ogólne poparcie ze strony państw członkowskich dla poziomu ambicji wniosku, jego ogólnych celów i potrzeby szybkiego zatwierdzenia. W szczególności państwa członkowskie wzięły aktywny udział w czasochłonnej i konstruktywnej debacie. W tym kontekście za najbardziej drażliwe kwestie polityczne i prawne uznano następujące kwestie:

a) Egzekwowanie i egzekwowalność

Państwa członkowskie wyraziły swoje zobowiązanie do zachowania głównych zasad dyrektywy o handlu elektronicznym³, w szczególności klauzuli dotyczącej rynku wewnętrznego zawartej w art. 3 tej dyrektywy (zwanej również zasadą kraju pochodzenia). Jest to jedna z podstawowych zasad gwarantujących sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego poprzez zapewnienie swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego między państwami członkowskimi. Państwa członkowskie wyraziły również ogólne poparcie dla przepisów dotyczących odpowiedzialności, które zostały przejęte z dyrektywy o handlu elektronicznym i włączone do wniosku dotyczącego aktu o usługach cyfrowych.

Ponownie potwierdzono również potrzebę skutecznego wdrożenia proponowanego rozporządzenia, a także większej koordynacji między państwami członkowskimi, ich właściwymi organami i Komisją. Niektóre państwa członkowskie wezwały do większego zaangażowania kraju przeznaczenia, a także do lepszej współpracy transgranicznej między koordynatorami ds. usług cyfrowych i w zakresie wspólnych dochodzeń i wniosków o interwencję Komisji.

³ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym).

Kilka państw członkowskich wyraziło obawy i wątpliwości co do zakresu stosowania i skuteczności mechanizmów określonych w art. 8 i 9 wniosku. Kilka posiedzeń grupy roboczej poświęcono sprecyzowaniu warunków, na jakich krajowe organy sądowe lub administracyjne mogą wydawać nakazy, w tym transgraniczne, dostawcy usług pośrednich w celu przeciwdziałania określonym nielegalnym treściom lub przekazywania określonych informacji zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

Komisja opisała skutki prawne takich nakazów w sprawach transgranicznych i wyjaśniła egzekwowalność proponowanych przepisów w tym kontekście. Niektóre państwa członkowskie nadal jednak zwracają się o dodatkowe wyjaśnienia dotyczące praktycznej egzekwowalności nakazów w kontekście transgranicznym oraz ich wpływu na zasadę kraju pochodzenia.

Do celów egzekwowania proponowanego rozporządzenia utworzony zostałby nowy system nadzoru, określający różne uprawnienia i wymogi dla koordynatorów ds. usług cyfrowych i właściwych organów, dla sieci tych koordynatorów na szczeblu Unii („Rada”) oraz dla Komisji. Podniesiono również kwestie dotyczące praktycznego funkcjonowania wielowarstwowego systemu nadzoru, a także jego wpływu na istniejącą krajową strukturę administracyjną.

Grupa robocza zajęła się również kwestią skutecznej egzekwowalności proponowanego rozporządzenia wobec strukturalnie naruszających przepisy dostawców usług mających siedzibę poza Unią, którzy oferują swoje usługi w Unii, ale nie wywiązują się z obowiązków przewidzianych w proponowanym rozporządzeniu. W przyszłych negocjacjach potrzebne są dodatkowe dyskusje na ten temat.

b) *Moderowanie treści*

Państwa członkowskie uznały, jak ważne jest, by treści w internecie były moderowane oraz by nowo zaproponowane przepisy nie wywierały negatywnego wpływu na prawa podstawowe. Ważne jest, aby zharmonizować obowiązki w zakresie należytej staranności i zwolnienia z odpowiedzialności dostawców usług pośrednich. Ponadto państwa członkowskie szeroko poparły nowe procedury zgłaszania i usuwania nielegalnych treści oraz mechanizmy dochodzenia roszczeń dla użytkowników, a także fakt, że proponowane rozporządzenie odnosi się do nielegalnych treści zdefiniowanych w prawie krajowym lub prawie Unii. Poparły również asymetryczne podejście zawarte we wniosku, wprowadzające stopniowe obowiązki dla dostawców usług w zależności od ich wielkości i wpływu ich usług.

W odniesieniu do bardzo dużych platform internetowych szeroko poparto obowiązek przeprowadzania oceny znaczących ryzyk systemowych (art. 26). Ponadto niektóre państwa członkowskie podkreśliły potrzebę wzmocnienia ochrony praw podstawowych, zwłaszcza wolności wypowiedzi. Ponadto niektóre państwa członkowskie zapytywały, czy przewidziane środki są wystarczające do zwalczania dezinformacji.

Państwa członkowskie szeroko poparły wprowadzenie obowiązku „poznaj swojego klienta” w art. 22 wniosku, a niektóre z nich zaproponowały rozszerzenie zakresu tego obowiązku, tak aby objąć nim również inne rodzaje dostawców usług pośrednich, a także aby rozszerzyć go na mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa.

Niektóre państwa członkowskie wezwały do dodania wyjaśnień co do możliwości wydawania przez organy krajowe nakazów trwałego usuwania treści, co zobowiązywałoby platformy internetowe do zapobiegania ponownemu pojawianiu się treści, które zostały uznane za nielegalne i w konsekwencji zdjęte. Niektóre państwa członkowskie uznały to za szczególnie ważne w walce z obecnymi na internetowych platformach handlowych towarami podrobionymi lub niespełniającymi wymogów.

c) **Zakres stosowania i cel**

Niektóre państwa członkowskie podniosły pytania dotyczące zakresu stosowania wniosku, w szczególności związku między proponowanym rozporządzeniem a istniejącym prawodawstwem Unii. W tym celu Komisja wyjaśniła, że proponowane rozporządzenie powinno działać jako horyzontalny akt prawny, uzupełniając istniejące instrumenty prawodawstwa sektorowego, które działają jako *lex specialis*. Ponadto większość państw członkowskich z zadowoleniem przyjęła proponowany poziom harmonizacji rozporządzenia, którego podstawą prawną jest art. 114 TFUE. Aby zapewnić większą pewność prawa, państwa członkowskie zwróciły się o dalsze wyjaśnienia w odniesieniu do art. 1 dotyczącego przedmiotu i zakresu stosowania wniosku. Niektóre państwa członkowskie wezwały również do dodatkowych wyjaśnień dotyczących wzajemnych zależności między proponowanymi przepisami a istniejącymi wyłączeniami z zakresu stosowania dyrektywy o handlu elektronicznym.

Aby uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń, mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa są wyłączone z zakresu stosowania niektórych obowiązków przewidzianych w proponowanym rozporządzeniu, przy czym definicja takich przedsiębiorstw opiera się na załączniku do zalecenia 2003/361/WE⁴. Niektóre państwa członkowskie zwróciły się o dostosowanie definicji mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw do środowiska cyfrowego, a nie wyłącznie do kryteriów wielkości i obrotów tych przedsiębiorstw. Ponadto wyrażono obawy, że obecnie proponowane wyłączenie mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw nie rozwiąże problemu rozpowszechniania nielegalnych treści za pośrednictwem mniejszych dostawców usług, w związku z czym niektóre państwa członkowskie wezwały do przyjęcia podejścia opartego na analizie ryzyka.

⁴ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

d) Inne

Oprócz powyższego niektóre państwa członkowskie wyraziły potrzebę szerszej dyskusji lub ponownego rozważenia następujących kwestii:

- ewentualne rozszerzenie zakresu stosowania wniosku;
- czy klauzula dobrowolnych działań w celu zwalczania nielegalnych treści (art. 6) jest wystarczająca, aby umożliwić podjęcie znaczących działań przez dostawcę i czy konieczne byłyby dodatkowe zabezpieczenia przed nadużyciami;
- rozszerzenie statusu zaufanych podmiotów sygnalizujących na wszystkie podmioty, które dokonują zgłoszeń, wykazują się wiedzą fachową i wykazują wysoki stopień dokładności przy sygnalizowaniu nielegalnych treści, bez konieczności reprezentowania zbiorowych interesów;
- ochrona tajemnic przedsiębiorstwa dostawców usług w odniesieniu do dostępu do danych i dochodzeń;
- przepisy dotyczące mechanizmu pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, jego struktura opłat oraz dostosowanie tych przepisów do odpowiedniego istniejącego prawodawstwa;
- data rozpoczęcia stosowania proponowanego rozporządzenia.

11. Podczas prezydencji portugalskiej poczyniono znaczne postępy, jednak na kolejnych posiedzeniach Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu kontynuowane są pogłębione dyskusje na temat treści wniosku. W związku z tym, biorąc pod uwagę złożony charakter wniosku, jego znaczenie dla jednolitego rynku i dla stworzenia bezpieczniejszego i zaufanego środowiska internetowego, a także jego wzajemne powiązania z innymi instrumentami prawa Unii, konieczne są dalsze prace na szczeblu technicznym, zanim Rada będzie mogła podjąć decyzję polityczną, do której w istotny sposób przyczyni się niniejsze sprawozdanie, określając kluczowe kwestie polityczne.
12. Prezydencja uważa, że niniejsze sprawozdanie z postępu prac przedstawia wyważone podsumowanie głównych kwestii politycznych zidentyfikowanych podczas analizy wniosku.

IV. WNIOSEK

13. Rada (ds. Konkurencyjności) jest proszona o zapoznanie się z niniejszym sprawozdaniem z postępu prac przygotowanym przez prezydencję.
